

[Gustav Pedersen.]

nuværende Tidspunkt vil være yderst farligt at slække paa Priskontrollen.

Det er endda et Spørgsmaal, om det ikke netop paa nuværende Tidspunkt vil være det naturligeste at prøve paa at gøre Priskontrollen mere effektiv paa de Omraader, hvor den hidtil ikke har kunnet magte sin Opgave. Det sidste skal ikke være en Kritik af Prisadministrationen, som paa mange Maader har saa store Vanskeligheder, at det sikkert paa Forhaand vil være haabløst for den med det Apparat, den har, at gennemføre en virkelig effektiv Priskontrol, men Bemærkningerne sigter til, saa vidt det er gørligt, at prøve at stoppe en Del af de Huller, der er i Priskontrollen.

Det er efter min Opfattelse nødvendigt, ikke alene af Hensyn til Forbrugerne, det er i Virkeligheden ogsaa en Interesse, som Erhvervenes Repræsentanter nødvendigvis maa have, hvis de skal arbejde paa længere Sigt. Der er jo ikke noget Tidspunkt, hvor en Prisinflation er saa farlig som i en Overgangstid. Hvis man faar Priserne sat for højt i en saadan Overgangstid, saa er det klart, at saa snart Vendingen kommer, vil det blive næsten umuligt for de mindre erhvervsdrivende at tage det Pres, som et Prisfald giver. Det er ikke blot det, at de kommer til at tage et Prisfald, som de maaske ikke har Midler til at tage, men det er mindst lige saa meget den Køberstrejke, der kan komme i Forbindelse med et Prisfald, og som kan gøre en Del af Varerne ukurante i Mellemtiden. Derfor synes jeg, at Erhvervenes Repræsentanter i og for sig lige saa meget som Forbrugerne maa være interesseret i, at der netop nu ikke bliver givet los med Hensyn til Prisforhøjelser, men at man søger, saa vidt det overhovedet er gørligt, at bevare Taget i Priserne, indtil der kommer Konkurrence og dermed en anden og mere effektiv Beskyttelse af Forbrugernes Interesser. Det er ogsaa derfor, jeg vil mene, at det Forslag, som den højtærede Minister har stillet i § 8, 6te Stykke, vil være farligt at indføre paa nuværende Tidspunkt.

Jeg har allerede gjort den Bemærkning, at man fra adskillige Erhvervsorganisationers Side har stillet Krav, enten om en begyndende Afvikling eller om saadanne Lempelser, at Priskontrollen bliver betydelig mindre effektiv, end den er selv paa nuværende Tidspunkt. Det er bl. a. foreslaaet, at man skal stryge det første Stykke i § 8, det Stykke, der giver en almindelig Bestemmelse gaaende ud paa, at urimelige Priser i det hele taget er ulovlige; der staar: „Urime-

lige Priser og Forretningsbetingelser er forbudt.“ Denne Bestemmelse vil man have bort under Henviisning til, at man i alle Tilfælde vil have Ret til at faa godkendte Avancer, man havde før Krigen. I et andet Krav fra Erhvervenes Side foreslaar man en Forhøjelse af Avancen fra før Krigen paa 50 pCt. Hvis man nu blot fik disse to Krav gennemført, vilde det betyde, at uanset hvor høj Avancen var før Krigen, skulde den forhøjes med 50 pCt. Der kan være Tale om Varer, som der før Krigen var en overordentlig stor Tabsrisiko ved, Sæsonvarer, Modevarer o. lign., men som paa Grund af Vareknapheden i Dag overhovedet ingen Tabsrisiko giver; til Trods herfor forlanger Erhvervene, at man skal have Lov til at bevare den dengang gældende og paa det nuværende Tidspunkt helt urimelige Avance og endda dertil lægge 50 pCt.

Jeg forstaar saa udmærket godt, at selv den højtærede Handelsminister, som man vel ikke kan beskyldte for ikke gerne at ville gøre Erhvervene de Indrømmelser, de vil have, har sat sig imod at gennemføre saadanne Krav. Men tilbage bliver altsaa som et Helhedsbillede, at Ministeren prøver paa i hvert Fald at stikke noget til Erhvervene og derved gøre Kontrollen mindre effektiv, gør Kontrolbestemmelserne mere uklare og i Virkeligheden dermed skaber en Risiko for, at man i Stedet for at faa Tag i Priserne, hvad der i høj Grad er Grund til paa det nuværende Tidspunkt, faar Prisforhøjelser, i første Række til Skade for Forbrugerne og i anden Række til Skade for Erhvervene selv.

Jeg har under Behandlingen af den midlertidige Lov rejst en Række Spørgsmaal, som jeg og mit Parti anser det for nødvendigt at faa behandlet i Forbindelse med Ændringen af Prisloven, og jeg skal ikke gentage de Bemærkninger, jeg da fremsatte. Jeg skal blot understrege, at netop paa det nuværende Tidspunkt vil det være særdeles paakrævet, at Forbrugerne faar en stærkere Repræsentation i Priskontrolraadet. Naar Arbejdernes Lønninger i sin Tid behandles, havde Arbejderne aldrig flere Repræsentanter end Arbejdsgiverne, uanset at de ogsaa var Samfundsrepræsentanter. For Priskontrollens Vedkommende er det saadan, at Erhvervenes Repræsentanter, som jo i dette Forhold har en tilsvarende Interesse som den, Arbejdernes Repræsentanter i Arbejds- og Forligsnævnet i sin Tid havde, er i afgjort Flertal over for Forbrugernes, og det mener jeg er uheldigt, ikke mindst under Hensyn til den Udvikling, der foregaar paa det nuværende Tidspunkt.